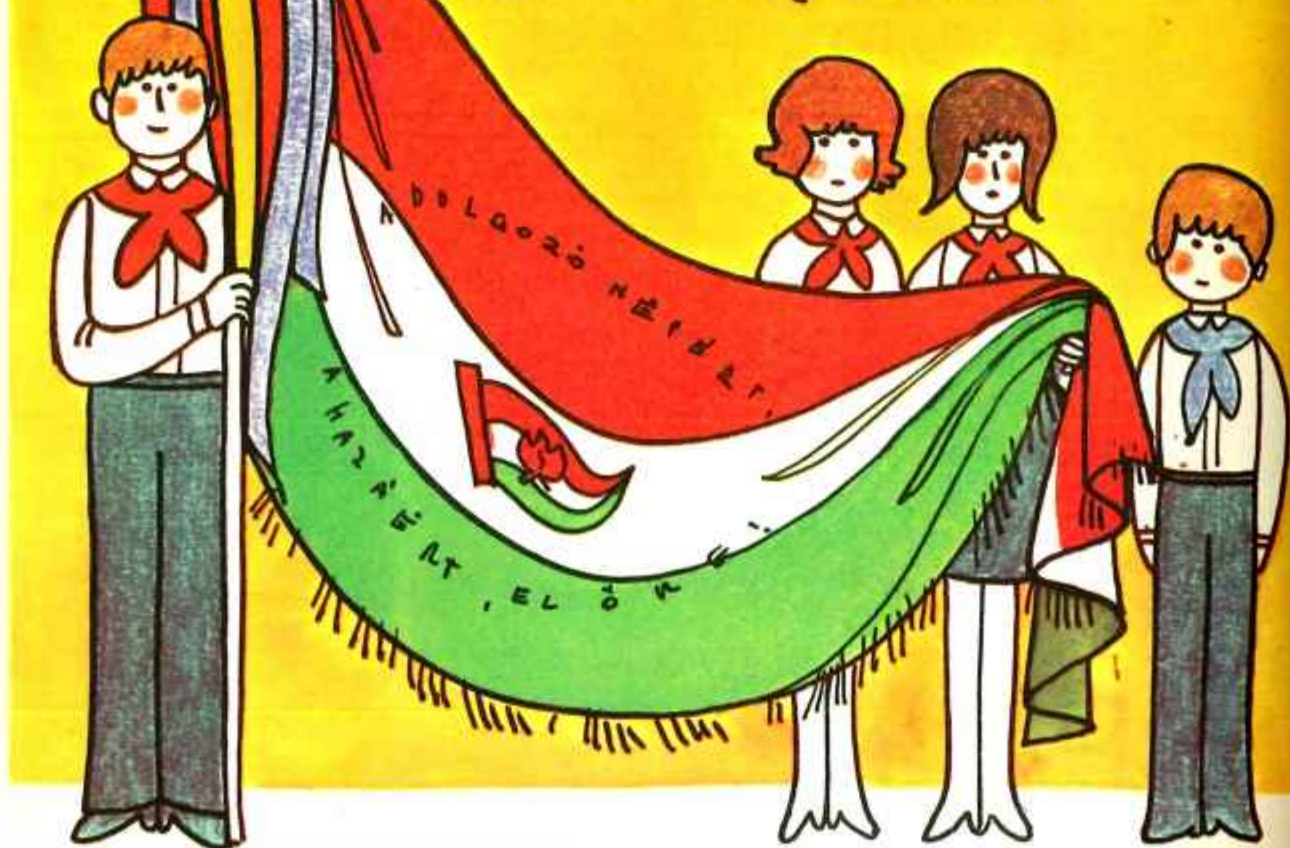

Meje
1976. SZEPTEMBER
kisdobos

A csapatzászló ünnepén

1848. szeptember 29-én aratta első győzelmét a magyar szabadságharc ifjú serege az osztrák császár csapatai fölött. A Pákozd melletti dombon emlékoszlop hirdeti elődeink dicső tettét, hősies helytállását. Felszabadult hazánkban a pákozdi csata emlékére szeptember 29-e lett a Fegyveres erők napja. A Magyar Néphadsereg katonáit, a rendőrség és a munkásőrség tagjait köszöntjük és ünnepeljük e napon. Azokat, akik fegyvert tartva a kezükben őrködnek szocialista hazánk békéjén és biztonságán.

Az úttörőcsapatok azzal teszik még emlékezetesebbé e napot, hogy ekkor rendezik meg minden esztendőben a csapatzászló ünnepét. Felidézik népünk forradalmi múltját, üdvözlik fegyveres erőink mai harcosait, s ezzel együtt készülnek a jövőre: elfogadják a csapat programját, amely tartalmazza a kisdobosok és az úttörők azévi feladatait, tennivalóit.

A csapatzászló mellett ott áll majd mindenütt nagy betűkkel felírva az idei úttörőév jelszava: „Együtt — egymásért". Terveitek, vállalásaitok e jelszó szellemében születtek.

A múlt esztendőben ünnepeltük a Magyar Úttörők Szövetsége megalakulásának 30. évfordulóját. Szövetségünk negyedik évtizedének kezdetén biztosak lehettek abban, hogy a jövő is sok szép, kedves élményt, sok-sok vidámságot, örömöt tartogat a számotokra. Ám, rajtatok is múlik, hogy mindez valósággá váljon.

Éljetek és dolgozzatok igazi kisdobosokként, a hat pont szerint — Együtt — egymásért!

FEHÉR TIBOR

A kisdobos

Görög Júlia rajza

A pátkai szőlőlankák mögött fáradtan hajtotta le vörös fejét a szeptemberi nap. Búcsúzó sugarai rávillantak az öreg Csillag Mihály faluszéli házának ablakára. Naplemente előtt ide tért be fellegkergető köpenyében egy diákféle városi ember. Az öreg tisztességgel fogadta. A diák leült, nagyot sóhajtott, majd így beszélt:

— Hej, Mihály gazda, nagy baj van!

— Micsoda baj? — hökkent meg az öreg.

— Veszélyben a szabadság, veszélyben a haza! Az ország nádora megszökött, mert egy követ fúj Béccsel, miként a többi áruló nagyúr. Mindnyájan a magyar nép ellenségei. A bécsi császár tanácsosai pedig Jellasics horvát bánt nagy sereggel küldték ellenünk. Kék dolmányos, piros köpenyeges katonái, a szerezsánok, együtt pusztítják a Dunántúlt az osztrák lovasokkal. A mi seregünk a Velencei-tó körül táborozik. Kossuth Lajos megmenti a hazát és a szabadságot.

— Csak nem lesz itt csata? — aggodalmaskodott az öreg.

— Alighanem lesz! De most mondja meg, miképpen jutok el Zámoly felé. A csata sorsa attól függhet, hogy megtalálom-e az utat a zalai önkéntesekhez.

— Én szívesen megmutatom! — szólalt meg lelkesen az öreg Csillag unokája, Mihályka.

— Akkor ne vesztegessük az időt! Vezess öcsém! — állt fel a diák. Ha megtalálom a zalai önkénteseket, akkor holnap ők is harcolhatnak Jellasics seregei ellen.

Búcsúzáskor sokáig szorongatta az öreg jobbágy kezét.

Alig lépett ki a kapun, Jellasics előőrsei rontottak be a faluba. A városi öltözetű diák nyomban szemet szúrt a szerezsánoknak, tüstént elfogták.

Lassan leszállt az este. Csöpp kis mécsláng világított Csillagéknál.

— Nagyapám! — suttogta izgalommal Mihályka. — Mi lenne, ha én keresném meg a zalai önkénteseket?

— Őriznek bennünket fiam! — válaszolta az öreg, de még az ő fáradt vére is gyorsabban kezdett keringeni a gyerek szavára.

Az ablak alatt az őr léptei kopogtak. A mécses már nagyokat pislogott. Az őr tovább haladt.

— Én kiférnék a kamraablakon — mondta a gyerek. — Az a szomszéd udvarra nyílik.

Kiosont a kamrába, felhúzta magát a kicsi ablakra. Fülelt. Aztán kiugrott. Meztelen talpa alig ütött zajt a puha földön. Mégis, egy ideig a földre lapulva hallgatódzott. Az őr léptei megint távolodtak. A szomszédék kutyája jól ismerte a gyereket.

Mihályka egész éjjel gyalogolt. Hajnaltájban egy erdő szélén tábortüzek csavarodó füstjét vette észre. Most már rohant. Az őrök állították meg, és vitték a parancsnok elé. Fiatal férfi volt az, kávébarna mentében. Elmondta neki, miért jött. A tiszt kezet fogott vele. Az önkéntesek összecsókolták örömükben. Azután sorakoztak, Mihályka nézte őket, lobogó veres szalaggal díszített, széles karimájú kalapjukat. Aztán megszólalt! — Vigyenek magukkal!

Csillagék falujában délelőtt kezdtek rabolni a szerezsánok. Tehenek bőgtek, lovak dobogtak, asszonyok sikoltoztak, gyerekek sírtak. Egyszerre csak a pátkai szőlők felől felharsant a zalai önkéntesek csatakiáltása: „Éljen a haza! Előre!"

A bágyadt verőfényben ezer meg ezer kiegyenesített kasza villant meg a dombokon. Azután megindult a kaszaerdő a fosztogatók felé. Közöttük egy kisfiú. Két kezével ütemesen verte a nyakába akasztott hadidobot. Ifjú Csillag Mihály volt a hős kisdobos.

A váratlan roham megszabadította a falut az ellenségtől. Az önkéntesek győzelmes támadása segített a nehéz harcot vívó főseregnek is. A gőgös császári fővezér, Jellasics elrendelte a visszavonulást. A fiatal magyar forradalmi néphadsereg 1848. szeptember 29-én megnyerte a pákozdi csatát.

Nagy Katalin

Egy kisdobos, két úttörő meg hat palacsinta

Vida Győző rajza

A Vadvirág étterem barátságos és mindig tiszta. Szívesen ebédelnek itt a környéken dolgozó emberek; én is.

Egy kisfiú is jár ide, egyedül. Hét vagy nyolc éves lehet, kék iskolaköpenyt hord és kisdobosnyakkendőt. Mindig pontosan tizenkettőkor érkezik, és az ablak mellé ül, a kétszemélyes asztalhoz. Hacsak lehet odaül, mert nagyszerű a kilátás onnan. Szemben az ajtó, a kisdobos szorgalmasan számolja, hányan jönnek be, és hányan mennek ki. Talán így gyakorolja a kivonást. Azonkívül jól odalát minden asztalhoz, és így legalább megmondhatja, ha otthon szó esnék ilyesmiről, hogy bizony a felnőttek is válogatnak! Nem mindenki eszi meg a menüt, amit hoznak. És a zöld pulóveres néni sose találja az ebédjegyét. Ilyenkor teljesen kirakja a táskáját, néha még kétszer is oda-vissza, mire meglesz. No hiszen, abban is van kacat éppen elég!

A kisdobos nagyon lassan eszik. A levesnek több mint a felét rendszeresen otthagyja. Egy-egy falat hús után órák hosszat nézelődik; a fenti fontos dolgokat.

Egyik nap két új fiú érkezett. Nagyobbak már, úttörők. A kisdobost nem ismerhették, mert külön asztalhoz ültek, a szomszédba. Mindig rengeteg megbeszélnivalójuk volt, de főleg az ebédet várták nagy érdeklődéssel. Nem olvasták el soha a kifüggesztett étlapon, hogy mit főztek ma, hanem találgatták, fogadtak is. Aki eltalálta, annak az egészségére ittak. Koccintottak is a vizespohárral.

Egyszer csak észrevették a kisdobost.

— Oda nézz, hogy piszkálja az ételt — méltatlankodott az egyik, a nagyfülű.

— Válogat — bólintott rá szakértelemmel a társa. — A mamája meg nagy nyugodtan azt hiszi, hogy ebédelt a fiacskája.

Aztán ettek, beszélgettek tovább fontosabb dolgokról. De legközelebb megint csak észrevették a kicsit.

— Tiszta hideg lehet már a levese...

— Úgy eszi, mint a büntetést... Tintalevest, papírgaluskával.

Elhatározták, hogy másnap szólnak neki. Törődni kell a kisebbel, még ha idegen is.

De másnap a kisdobos vígan evett. Két palacsintát, diósat.

— Úgy látszik, megjött az étvágya.

— Vagy az esze jött meg. Mind a kettő esetleg.

A rákövetkező napon se volt szükség a figyelmeztetésre. Amikor az úttörők megérkeztek, akkor vitte a pincér az ételt a kisdobosnak. Már nyúlt is érte a gyerek, úgy látszik, várta már nagyon. Két diós palacsinta volt a tálon. Az úttörők nagyot néztek, és aznap nem tárgyalták az űrkutatás legújabb eredményeit, még a sportot se. Nyelték az ebédet szórakozottan, némán, csak az ádámcsutka szaladgált szorgalmasan le-föl a sovány nyakukon.

Harmadnap futva érkeztek az étterembe. Láthatóan meg akarták előzni a kicsit. Sikerült. Figyelték, ahogy leül a szokott helyére, és csak lesi az ajtót, jön-e már a pincér. Most egy pincér néni volt soron, olyan nagymama formájú, úgy is beszélt a kisdoboshoz.

— Kérem az ebédjegyedet, kisfiam.

— Nincsen. Anyukám megengedte, hogy én rendeljek. És ideadja a pénzt, amiért a jegyet vette régen. Most már nagy vagyok, azért...

— Akkor mit kérsz ebédre?

— Két palacsintát, diósat.

A pincér néni csodálkozott, szólt is volna talán, az ilyesmit nem hagyják a nagymamák. De már két asztaltól is hívták a felnőttek, hát csak továbbadta a rendelést a konyhának.

A két úttörő egyszerre állt fel.

— Ez képes egy hétig csak palacsintát ebédelni — állapították meg, és átültek a kisdobos mellé. Egy ideig helyezkedtek még, mert az asztal, mint mondtam, csak kétszemélyes volt. Leginkább a kisdobos igyekezett, csak elférjenek.

Mit beszéltek, mit nem — nem hallottam, nem kérdeztem persze. De azóta mindig hármasban ebédelnek. Egyforma a jegyük is. Mindig a kicsi tépi le az aznapit, néha csákót hajtogat belőle, mire a pincér odaér. Egyszerre kapják a levest, persze az úttörők hamarább megeszik. De megvárják a kisdobost, és egyszerre kezdik a második fogást. Ebéd után koccintanak a vizespohárral.

Gyurkovics Tibor

Iskola-nyitogató

Iskola, iskola,
ki a csoda
jár oda?
A takács, a kovács,
a kőműves meg az ács,
a kardjával odajár
kese lovon a huszár!

Itt tanulta meg az á-t
és a matematikát,
itt tanulta meg az ó-t,
mennyi szálat fon a pók.

Itt tanulta meg az i-t,
hogy a rózsa kivirít,
hogyan írja le az ú-t,
s a Dunántúl csupa púp,
pörögtek az ö-k, az ű-k,
mint a fényes köszörűk.

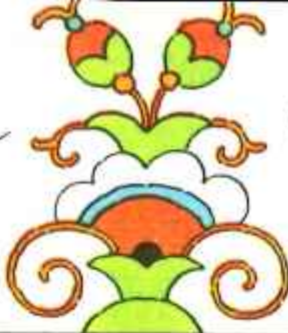
Itt kezdte a hóember,
jaj, de szép a december!
Itt sütötte meg a pék
a legelső kenyerét,
itt tanulta meg a csősz,
mikor sárgul meg az ősz,
minden ember itt tanulta
meg, hogy mennyit ér a munka,
é-t is, b-t is, c-t is,
itt tanulok én is!

Kinyújtom a kezemet,
ha ugyan elérem
a kilincset s bemegyek
pirosan, fehéren,
körülöttem karikában
kürtös-fürtös kobakok,
itt tanult meg a halász is
készíteni csónakot,

itt tanulta meg az á-t
és a matematikát,
itt tanulta meg az ó-t,
hogyan kötik a csomót,
meg a d-t meg a t-t,
emberek becsületét!

Molnár Andrea

Cinkegyökér

Simon Emil versei

A cinkegyökér ott díszlik a nagyszüleim virágoskertjében. Aki arra elhalad, megcsodálja különös ölelő karokra emlékeztető formáját. Mostanában nagyapa még be is balzsamozta. Bekente színtelen lakkal, hogy az idő se fogjon ki rajta.

A története pedig igazán különös. Azon az emlékezetes nyári napon nagyapa így szólt hozzám:

— Ha kedved van, Szöszke, most kivételesen eljöhetsz velem. Megtáncoltatjuk az öreg ladikot, fogunk néhány „snecit", aztán nagyanyád megtanítja őket paprikás lisztbe hemperegni, és pirosra sülni forró olajban. Utána ha már a csontjuk is ropogós, érdemes őket úgy szeretni, majd megenni — tréfálkozott.

— Repülök nagyapa! — kiáltottam boldogan.

Magamra kaptam a mackóruhát, és vígan ugrabugrálva futottam mellette. Ő a hálót vitte, amely napközben mindig a kertben száradt. Azt egyébként maga fonta, javítgatta bütykös ujjaival, néha még a vasárnapot is erre áldozva. Ez a kedvtelése, pihenése a napi munka után.

A nap éppen búcsúzott. A vízen vonta maga után bíborköpenyét. Majd előbújt a hold a csillagokkal. Ezüstös fények szálltak a folyóra. Olyan felejthetetlen szép és sejtelmes volt mindez, mint valamiféle varázslat.

Nagyapa a folyó közepére evezett. Ott megállt, lemerítette hálóját, és hagyta, hogy a ladikot játékosan ringassák a hullámok.

— Maradj csendben, Szöszke — súgta a fülembe —, mert akkor nem lesz „fogás". — Utána rágyújtott a pipájára.

Ami igaz, én egy kukkot sem szóltam. De a túlsó part felől egyszer csak riadt cinke-csipogásra lettem figyelmes. Kézzel-lábbal magyaráztam, hogy füleljen nagyapa is. Ő meg csodálkozva nézett egy parthoz sodródó ágas-bogas fagyökér felé, mert a hang éppen onnan jött.

— Na erre kíváncsi vagyok. Az effajta girbegurba gyökeret manapság dísznek használják, miért ne lehetnék egyszer én is divatos — dünynyögte, és az evezőkkel a túlsó partra húzott.

Ahogy a gyökér közelébe értünk, csak csodálkoztunk, mert valóban úgy csipogott, akár egy mesebeli elvarázsolt kismadár. De amint jobban megkukucskáltuk, hát egy törött szárnyú cinkét láttunk az ágai között.

A verdeső kismadarat nagyapám óvatosan kiemelte, s az arcához tartva melengette. Aztán helyet keresett számára a ladikban, de a gyökérnek is, amely megőrizte a cinkét attól, hogy vízbe fúljon. Utána már nem sokáig maradtunk. A hálóban csak három „sneci" ficánkolt, amikor felhúzta, de azért nem bánkódtunk.

— Cinkét fogtunk! — kiáltottam, alighogy beléptem a szobába. Nagyi csodálkozott.

— Hát ez meg mi dolog, madarászni jártok? Halat meg csak mutatóba hoztatok? És ez micsoda tengeri herkentyű?! — kérdezte legvégül, mikor a gyökeret meglátta a nagyapó kezében.

— Ezt majd a kertbe teszem, ahogy illik manapság.

— Bolondos vagy öreg, aztán mondd csak, mit csináljunk ezzel a beteg cinkével, amit Szöszke ölelget?

— Mit, mit? Hát meggyógyítjuk. Majd Szöszke a kis játékkosarába fészket rak fűből, falevélből, s addig ápolgatja, amíg felrepül újra.

A „kosárfészket" azonnal el is készítettem.

Mikor lefeküdtem, a sok élménytől nehezen aludtam el. Reggel első dolgom volt a kis cinkét megetetni, megitatni. Én csak utána reggeliztem. Aztán futottam ki a kertbe, ahol nagyapa már megtalálta a helyét a „cinkegyökérnek", ahogy nyomban elneveztük.

Szél-szelídítő

Fúj a szél keresztbe,
ha kopog, ereszd be,
konyhába, kamrába,
zeg-zugát hadd járja.
Jó pajtás, bolond szél,
szobámban keresgél.
Ugrik a párnákra,
bújik a kályhába,
kíváncsi szekrények
figyelik szájtátva.
Hé, te szél, megkérlek,
csitulj el, pihenj meg,
nem is kell kimenned,
csak ne légy szertelen,
ne rohanj, vagdalkozz,
gyere az asztalhoz,
s fújd forró levesem.

Boltban

Boltos néne kék kötênye
mint a tinta, oly vidám.
Kirakatban kirakatlan
dobozokban marcipán.

Benn a boltban annyi jó van,
bámészkodni is elég.
Zöld cukorka, dobostorta
— mi legyen ma az ebéd?

Hát leves meg főzelék!

Vida Győző rajza

Gárdonyi Géza

Tizenegy vendég

Mátyás királlyal történt, hogy egy vadászaton a főurak annyira belemelegedtek a szarvashajtásba, hogy bizony rájuk sötétedett. De a sötétség még nem lett volna baj, hanem sűrű fellegek jelentkeztek az égen. Villámlott. Dörgött. A vadászoknak hát menekülniök kellett fedél alá.

Bezörgettek hát a legközelebbi nemesi kastélyba:

— Adj szállást! — mondták a nemesnek —, mert olyan égszakadás zúdul ránk, hogy még tán a ruhát is lemossa rólunk, ha elér bennünket.

A kastély tulajdonosa nem ismerte a vendégeket. De azért szívesen látta. Ahogy beléptek fáradtan, porosan, a legelső, hogy sorra megolvasta, hányan is vannak.

— Tizenegy — mondja ki a számot az utolsónál.

— Hát majd elhelyezkedünk valahogy — válaszol erre a legfiatalabb nemes, aki legutolsónak érkezett. — Ennivaló akad nálunk elég. Ezzel nem terhelünk. De hány ágyad van?

— Csak tíz.

— Hiszen akkor rendben vagyunk — mosolyog az ifjú. — Tíz ágyban tizenegy vendéget nagyon könnyen elhelyezhetsz.

— El ám, ha az egyik ágyban ketten is aludnának.

— Az sem szükséges — válaszol az ifjú.

— No, én már megöregedtem. Számolni is jól tudok. De tíz ágyba tizenegy vendéget még sohasem helyezett el senki anélkül, hogy valaki ne kényelmetlenkedne.

— Pedig nagyon könnyű — mondotta a fiatal nemes. — Idenézz!

Azzal elővett egy darab krétát és lerajzolta a tíz ágyat az asztal lapjára. Ötöt egymás mellé. A másik ötöt meg pontosan alája.

— No — azt mondja a kastély tulajdonosa —, erre igazán kíváncsi vagyok.

— Ide az első ágyba fektetek kettőt.

— Máris nem jó.

— De jó. Mert én nem fektetem bele. Csak odakínálom a két főnemesnek.

— Nem bánom.

— Tehát az első ágyhoz vezetem az első és második urat. A többit elkísérem a többi ágyhoz. Mindegyik ágyba jut egy vendég.

— Így van — bólintott a házigazda.

— Eszerint a második ágyba kerül a harmadik vendég. A harmadikba a negyedik. És így tovább. A 9-ik ágyba kerül ugye a tizedik.

— Helyes. A tizedik. Ez rendjén van.

— Akkor így szólok a tizenegyediknek: Tessék pajtás, eredj ide a tizedik ágyba. Tehát mindenüvé jutott egy vendég.

A fiatal nemessel ötször is elmondatta a gazda a számítást, mégsem értette. Hogy valahol hiba settenkedik a számításban, az bizonyos. Mert tizenegy vendég tíz ágyban egyesével nem fér el, annyit a gazda is tudott.

— Várj csak — mondotta aztán a gazda, mikor feküdni készültek —, amíg én ezt ki nem találom, nem mozdulok innen.

— Jó — felelte rá a fiatal nemes —, de akkor engedd meg, hogy én ledőljek addig a te ágyadra.

Leheveredett.

De el is aludt nyomban.

Reggel mikor a vadászok fölébredtek, a gazda még mindig ott könyökölt a számításnál, a fiatal nemes meg aludt boldogan a gazda ágyában.

— Ki ez a nyálas szájú — szólította meg a gazda bosszúsan az első ébredőt s rámutatott az alvóra.

— Mátyás király — susogta a gazda fülébe a főnemes. — De el ne áruld neki, hogy én megmondtam.

Hát nem is árulta el.

Reggelre kisütött a nap. A vendégek vidáman keltek útra, hogy folytassák a vadászatot.

Néhány nap múlva futár érkezett a kastélyba. A király pecsétes levelét hozta. Ez volt benne:

„Én, Mátyás király, megígérem e kastély tulajdonosának, hogyha megfejti a hibát, olyan kastélyt ajándékozok neki, amiben tizenegy ágy lesz tizenegy gyönyörű szobában megvetve és aranyos terítővel letakarva".

Vajon ti megkapnátok-e ezt a szép kastélyt Mátyás királytól?

Bakó Ágnes

Hány lába van a bolhának?

Én i-irtó tehetséges vagyok! Én i-irtó tehetséges vagyok! — kiáltotta a bolha, miután megcsípte a kutyát és átugrott a bádogosra.

A bádogos az ereszcsatornát javította, de mondom, a bolha ráugrott; és sétikálni kezdett a nyakán. Az inggallérja alatt! Amikor ezt elunta, lehuppant a földre. Ott ugrándozott tovább és kiáltozott, és remélte, hogy amit kiabál, azt egyszer meg is hallja valaki. (A bolhának azért igaza volt. Végtére is mesebeli bolha volt, s egy mesében csak úgy, nem kiáltozhat senki se. Azt valakinek okvetlenül meg kell hallania. Én úgy írtam ezt a mesét, hogy a tücsök hallja meg.)

— Mit kiáltozol te itten? — kérdezte a bolhától.

— Azt, hogy én i-irtó tehetséges vagyok! Én i-irtó...

— Miért? Mit tudsz? — érdeklődött a tücsök.

— Hát ugrándozni! — A bolhát valósággal felvillanyozta a kérdés. — Idenézz! — visongta. — Innen oda vízszintesen és ívben! Aztán le, meg föl függőlegesen és megint csak ívben! Na?! Ehhez mit szólsz?!

— Semmit — mondta a tücsök és nem is szólt. Azt azért meg kell hagyni, a bolha valóban értette az ugrabugrát. A tücsök meg is csodálta. Persze úgy, hogy a bolha ne tudjon erről... Mert így, vízszintesen és ívben?! Aztán meg függőlegesen és megint csak ívben?! Ezt azért valóban bámulatosnak tartotta a tücsök. (Megjegyzem, akkor látott először bolhát ugrándozni.)

— Honnan tudod, hogy tehetséges vagy? — kérdezte.

A bolha vihogott.

— Hát onnan, hogy tudom. Ezt ugrás közben minden alkalommal érzem.

— Aha... — a tücsök bólintott. Kicsit bizonytalanul. Mert közben arra gondolt, hogy ő is ért valamelyest az ugrándozáshoz. És kicsit elszontyolodott, mert világosan tudta, hogy ő soha, de soha nem érezte még azt, hogy tehetséges, és nem is kiabálta bele a világba.

— Mondd, te bolha! — faggatózott tovább. — Ha tehetséges vagy, és ezt úgyis tudod, akkor miért kiabálod ki ilyen nagy hangon?

— Hogy miért? — a bolha megint vihogott. — Ó, te! Ha nem tudnám, hogy a tücskök úgyszintén valamilyen művészeti ág művelői, hát most azt mondanám, hogy: haha! És hahotáznék.

— Ugyan miért?

— Mert... — a bolha nagyokat pislogott, és nagy lélegzetet vett, mert egy szuszra szerette volna elmondani azt, ami a nyelve hegyén volt. — Idehallgass, kérlek! Ha tudom, hogy tehetséges vagyok, az jó érzés, viszont más nem tudja. Ám, ha belekiabálom a világba, hát akkor az egész világ elhiszi. Mert ez is, az is hallja. És amit sokan hallanak, és főként sokszor, azt egyszer, igenis elhiszik. Nos, hát ezért.

A tücsök csak állt és pislogott. A bolha alaposabban megszemlélte a tücsköt.

— Ahogy így elnézlek — mondta —, te is az lehetsz: tehetséges. Csak hát, szemérmes koldusnak üres a tarisznyája. Ezért koplalsz te télen, öregem! Amit csak egy valaki tud, azt honnan tudhatná a világ? S amiről nem tud, abból nincs haszon. Nohát, ezért kell kikiabálni!

— Ugyan, ne mondd?!

— Mondom, bizony. Mert amit én az imént kiabáltam, azt egyszer, alkalomadtán majd te is kiabálni fogod. Méghozzá így: A bolha i-irtó tehetséges! A bolha i-irtó tehetséges! Egyébként én már érdemrendet is kaptam! Éspedig a bolhacirkuszban. Magától a cirkuszostól, akinek csíkos nadrágja és piros mellénye volt.

— Ó!... — a tücsök már-már arra gondolt, hogy a bolha hazudik. — Azt mondod, a cirkuszostól?

— Azt én! — a bolha büszkén vigyorgott. — Megszöktem, tudod? Mert bezártak egy dobozba. És parancsszóra kellett ugrándoznom, azt pedig nem szeretem. Mindennél többre becsülöm a szabadságot!

— És most hol van?

— A cirkuszos?

— Nem... Az érdemrend! Amit kaptál!

A bolha — legalábbis a tücsök úgy látta — zavarba jött.

— Hááát... — mondta és az ég felé mutatott. — Ott ni! De csak olyankor látszik, amikor sötét van. Mert világít. Az érdemrendek mind világítanak, ha nem tudnád.

— És miért van ott? — tudakolta a tücsök.

— Hááát... Mert... szóval, amikor kaptam, akkorát ugrottam örömömben, hogy a felhők között találtam magam. Aztán... hááát, szóval, az érdemrend valahol ott maradt... Majd este megmutatom.

— Meg is nézem! — fogadkozott a tücsök; és most már csak egyre volt kíváncsi: hány lábbal mű-

veli a bolha azt, amit művel? És meg akarta számolni, hány lába van a bolhának, de nem ment. S hogy nem ment, annak két oka volt: az egyik az, hogy a tücsök nem tudott számolni. A bádogos tudott, de ő csak ennyit mondott:

— Hinnye! — és megvakarta a nyakát. Nem is nézett a bolhára. A gyerek is tudott valamicskét, de ő éppen vacsorázott. A kutya megint csak nem tudott számolni; de igazság szerint nem is érdekelte, hogy: hány lába van a bolhának. Erre egyedül a tücsök volt kíváncsi.

— Van itt egy probléma — mondta a kelkáposztának.

— Van, van — bólintott a kelkáposzta. — Az idei nyár kissé esős.

— Lehet — legyintett türelmetlenül a tücsök —, de én most arról beszélek, hogy van itt egy probléma.

— És is — bólintott a kelkáposzta. — Mert kell az eső, de módjával. A sok nedvességtől elrothadnak a leveleim. És nem lesz kemény a fejem, holott ez az első, amit a piacon megtapogatnak. Igazán kedves tőled, hogy a gondomat így a szívedre veszed!

— Ó! — fakadt ki a tücsök. — Csak kelkáposzták lehetnek ennyire önzőek! Gondolod, hogy rajtad kívül más nem is létezik? Létezik, bizony! Méghozzá a bolha!

— Bolháról nem tudok — ingatta fejét a kelkáposzta. — De tudok a fejeskáposztáról. Meg a krumpliról is tudok! De ezt most először ejtem ki a számon! És megkérlek, ne sértegess! Bolhákkal eddig még nem volt dolgom. Nem is hiszem, hogy volnának ilyen növények!

— Pedig vannak — állította nagyon biztosan a tücsök. — Vannak, és ugrálnak, és nem növények, és éppen az a nagy probléma, hogy hány lábbal végzik az ugrabugrát, mivel csudára értik!

— Aha! — a kelkáposzta felvidult. Úgy, hogy egyszeriben széthajlottak a levelei és bodrosak lettek és minden egyéb. — Szóval nem az időjárással van baj? Köszönöm, hogy megnyugtattál.

— Szívesen — biccentett kurtán a tücsök. — Te pedig szíveskedj végre legalább körülbelül megmondani, hogy hány lába van a bolhának?!

— Honnan tudnám? — a kelkáposzta vigyorgott. — Azt se tudom, mi az, hogy láb!

A tücsök meghökkent.

— Nem tudod?! És miért nem?! — kérdezte kicsit kihívóan. — Lába minden épkézláb lénynek van. Sok, vagy több! Másként nem tudna járni!

— De én... — mondta a kelkáposzta nem is tudom milyen hangon —, én nem járkálok... Engem mindig visznek!

— Pfuj! — szólt megvetően a tücsök — Még dicsekszel is?! Ha ezt megtudja a gyerek, hát megutál téged egy egész életre!

— Ó, csak azt ne! — a kelkáposzta minden fodros levele remegett. — A gyereknek szeretnie kell engem!... Hidd el, tücsök, lény vagyok, ha nem is épkézláb... és az lesz a legokosabb, ha amire kíváncsi vagy, hát megkérded magától a bolhától!

— Magától a bolhától?! No, jó. — Egyezett bele a tücsök és hosszas lelkitusa után meg is kérdezte:

— Hány lábad van, te bolha, mondd?

— Dehogyis mondom! Van is eszembe! Egyébként sok! Épp annyi, amennyi kell! — vihorászott a bolha, úgy hogy a tücsök kicsit gyanúsnak találta, s arra gondolt, maga a bolha sem tudja. Ettől aztán megbátorodott.

— Gyere ide! — mondta — Számoljuk meg!

— Hogyisne! — visongta a bolha. — Az én lábamat bizony nem számlálgatja senki! Ha érdekel, hát nézz utána a lexikonban!

A tücsök elhűlt.

— Fuj! — mondta — Miket beszélsz, kérlek?! Ez egy kissé erős, hogy leszkicon! Nem gondolod?

— Valld be, tücsök! Lila gőzöd sincs arról, hogy mi az: lexikon! — mondta a bolha kajánul.

A tücsök nem vallotta be, csak pislogott. Nagysokára így szólt:

— Mi ketten csuda jól megértenénk egymást! Ha nem tudnád, muzsikus vagyok. S az volna csak produkció, ha a talpad alá muzsikálnék! Ehhez viszont tudnom kellene, hány lábad van, te bolha?!

A bolha buta képet vágott. Nem esett valami nehezére. Mert buta volt. Nagyon! Csak hát nem tudta. És akik buták, mindig el vannak telve maguktól. A bolha is el volt telve magától, és a tücsköt tartotta ostobának.

— Idehallgass! — mondta. — Én sok helyen megfordultam már. Többek között három napig laktam egy tudós kabátjában, de még ő sem merte megkérdezni, hogy hány lábam van!

— Én merem.

— Én pedig nem mondom meg!

— Mert te sem tudod!

— Hát, jó. — A bolha megadta magát. — Nem tudom. És most mi van?

— Meg kell kérdezni valakitől. Mert nem árt, ha tudod. Értjük egymást?

— Kitől kérdezzük meg mégis?

Ezen sokáig tanakodtak. Mert: a kelkáposzta nem tudta, a kutya meg nem tud számolni, a bádogos tudna, de már megjavította a csatornát és elment, a gyerek is tud már valamicskét, de időközben lefektették.

— Majd jól megcsípem és arra felébred! — vihogott a bolha.

— Azt már nem! — mordult rá a kutya.

— Hát akkor téged csiplek meg, és ugatni fogsz, és arra ébred fel a gyerek. Nem mindegy?

— Nem! — ezt a kelkáposzta mondta. — Gyereket megcsípni ronda dolog. Én sem engedem!

— És ha muzsikálnék?... — kérdezte a tücsök. — Zenére ébredni igazán gyönyörűség!

Ezt a kutya, a kelkáposzta, sőt a bolha is elismerte, bár ő életében nem ébredt még zenére; dehát többen mondják, és akkor az más. Akkor biztosan úgy is van: gyönyörűség. Így aztán a tücsök odaállt muzsikálni. A gyerek megdörzsölte a szemét és ezt kérdezte:

— Hol vagy, tücsök?

— Itt! — vigyorgott a tücsök boldogan. — Ne haragudj a zenés ébresztőért, de van itt egy probléma.

— Aha... — bólintott a gyerek.

— Ugye megmondod nekünk, kérlek, hány lába van a bolhának?

— Egyszer már láttam egy bolhát... — szólt tűnődve a gyerek. — Azt amelyik egyszer megcsi-

pett. De olyan gyorsan odább ugrott, hogy nem volt időm megszámlálni a lábait. Aztán meg, örültem, hogy odább ugrott. És jobb, ha tőlem tudod, tücsök, ki nem állhatom a bolhákat.

— A gyerek ki nem állhatja a bolhákat — mondta a kutya, meg a kelkáposzta, mire a tücsök kiabálni kezdett:

— De hát a bolha i-irtó tehetséges! A bolha i-irtó...

— Miért? Mit tud? — kérdezte a gyerek, a kutya, meg a kelkáposzta.

— Hát ugrándozni! Onnan ide vízszintesen és ívben! Le, meg föl függőlegesen és ugyancsak ívben — magyarázta a tücsök. — Ehhez mit szóltok?!

— Azt — mondta a gyerek —, hogy ugrándozzék másutt!

A tücsök elhűlt.

— No... de... hát! Már érdemrendet is kapott! A cirkuszostól! Akinek csíkos nadrágja és piros mellénye volt.

— És hol van most?

— A cirkuszos?

— Az érdemrend!

— Ott, ni! — A tücsök az égre mutatott. Ott! Az a fényes! Mert a bolha örömében a felhőkig ugrott, és az érdemrend ott maradt. És fénylik. Az érdemrendek mind fénylenek, ha nem tudnátok. S akkor az égre nézett a gyerek, a kutya, a kelkáposzta, a tücsök és a bolha is. Ő igaz, kissé szorongva. És mind látták, hogy ahová a tücsök mutat, ott fénylik, izzik, szikrázik valami ezüstfényű pont.

— Az nem érdemrend — mondta a gyerek. — Az egy csillag.

— Nem! — visította a bolha — Azt én kaptam a cirkuszostól!

És csak elbámult a gyerek, a kutya, a kelkáposzta és a tücsök, mert a fényes, szikrázó pont egyszerre csak mégjobban felszikrázott, s nagy ívben lefelé futott az égről.

— Óóóó!... — sikongta a bolha. — Láthatjátok! Most hullik épp visszafelé. Én valamivel hamarább leértem. Megyek és elkapom! — azzal innen oda vízszintesen és ívben, majd föl és le függőlegesen és ugyancsak ívben nagyot ugrott. És ugrabugrált, és nagy hangon kiáltozta:

— Én i-irtó tehetséges vagyok! Én i-irtó...

— Elhiggyük neki? — kérdezte tűnődve a gyerek.

— Hát... nem is tudom... — mondta bizonytalanul a kutya, a kelkáposzta, meg a tücsök.

Aztán végül mégiscsak elhitték. Mert egyikőjük sem látott azelőtt hullócsillagot.

J. Permjak: **Hogyan vált felnőtté Kati?**

A kis Kati nagyon szerette volna, hogy minél előbb felnőtt legyen. Hogy lehetne ezt megtenni? Már megpróbált mindent, felvette édesanyja magas sarkú cipőjét, magára vette nagyanyja pongyoláját és abban üldögélt. A haját úgy fésülte, mint a szomszéd lány, aki már 18 éves volt. Nyakéket akasztott magára. A karórát feltette a kezére. Semmi sem segített. Csak nevettek rajta.

Egyszer, nem tudni miért, eszébe jutott Katinak, hogy összesöpri a szemetet. Össze is söpörte, de még milyen szépen. Az édesanyja csak csodálkozott rajta.

Amikor Kati elmosta az edényeket és el is törölgette, nemcsak az édesanyja, de az édesapja is felfigyelt rá. Ott ültek az asztalnál, amikor az édesapja megszólalt:

— Észre sem vettük, hogy a mi kis Katink felnőtt lett. Nemcsak mosogat, hanem még a szemetet is összesöpri.

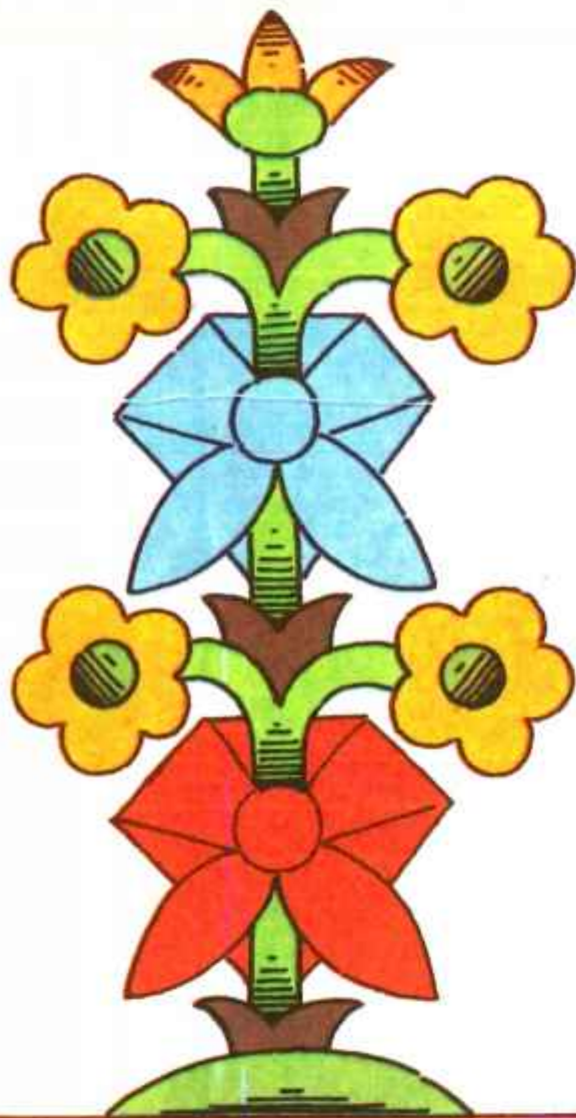
Most már mindenki úgy beszélt Katival, mint egy felnőttel.

Ő saját magát is felnőttnek tartja, habár kis cipőkben jár és rövid ruhát hord. A hajviselete ugyanolyan maradt, mint a kislányoké, nyakéket sem hord, és a karórát sem teszi a kezére.

Mert sem a hajviselet, sem a nyakék, de még a karóra sem tesz senkit felnőttté.

Fordította Csikmák Imre

HORVÁTH MÁRIA

Amikor a televízió Delta adását nézem, mesélni kezdek magamnak... A kezdő képek mozgatják meg képzeletem. Ahogy a szőrmékbe vastagon öltözött, naptól-széltől sötétre barnult bőrű férfiak láthatóan igyekeznek előre, egyre előbbre.

Zord hófúvást képzelek, süvöltő szeleket — valahol a Déli-sarkon. A kutatóközpontban tudósok, szakemberek figyelik a műszereket, jegyzik az adatokat. Hárman tovább indulnak. A természet valamilyen titkát kutatják, figyelik. Aztán egyikük valamilyen gödörbe lép, a sítalpa eltörik, a bokája kificamodik. Nem nagy dolog — de a hósivatag közepén mindenképpen végzetes lehet. Orvoshoz kell vinni, de az csak a központban van. És a társai a sítalpakból hordágyat eszkábálnak, ráhelyezik. És már viszik is a társai, akikkel együtt indult, az úton, segítve egymást.

Ha valakinek baja, bánata van, azt segítik a barátai. De persze nemcsak ilyenkor tesz meg az ember mindent a hozzá közelállókért.

Az ember szívesen dolgozik családjáért, barátaiért. Szükségünk van egymásra, egymás munkájára, tudására. A ház, ahol lakunk, sok ember keze munkája: a tervezőé, kőművesekké. Ha előre gyártott elemekből készült az épület, a panelgyárak tervezőié, s a panel feltalálójáé, kivitelezőjéé. A vízcsapból, hogy víz jöjjön, a szerelő keze épp olyan szükséges, mint a Vízművek kútjai. Hát ahhoz, hogy tévét nézzünk? Nem

EGYÜTT-

Lobogjon és melegítsen!

Tavaly első osztályba jártunk és egész évben készültünk a kisdobosavatásra. A falra papírból dobot készítettünk tanító nénink segítségével és arra kerültek a jövendő kisdobosok fényképei. Először természetesen a legjobban tanuló gyerekeké jutottak ide fel. Most, másodikban tovább folytatjuk a vidám kisdobos életet. Megalakultak a rajok, az őrsök, az őrsvezetők hatodikos-nyolcadikos pajtások. Mindenki tetszés szerint választhatott őrsöt. A különböző felelősöket szavazással választottuk meg, mint a felnőttek. Az őrsi foglalkozásokon játszunk, olvasunk, beszélgetünk. A helyi tsz-ben babot szedtünk és abból a pénzből vásároltuk az őrsi és a rajzászlót. A mi rajunk nagy költőnk, Petőfi nevét viseli. Reméljük, idei munkánkkal és szorgalmunkkal is hozzájárulunk ahhoz, hogy a láng továbbra is minél pirosabb legyen, lobogjon és melegítsen! **Bathó Erika** Jászalsószentgyörgy 5054. 4/b.

Egy kisdobos, egy úttörő

Akadályversenyre készülődtünk a csapatzászló ünnepén. A verseny előtt ünnepély volt. A 4/b Szorgalom őrse díszzászlót kapott és kiváló kisdobos őrs lett. Minket a nyolcadik bé patronál, épp ezért velük mentünk akadályversenyre is. A Kajla őrs a Párduc őrssel, a Szorgalom meg a Sirályokkal. Sok nehéz feladatot oldottunk meg együtt. Sokat törtük a fejünket, de megérte, mert a Pár-

elég a jó, vagy gyengébb műsor és a készülék! Elektromosság is szükséges, csakúgy, mint a mosógéphez, kávéfőzőhöz vagy telefonhoz. Micsoda kapkodás volt nálunk egyik este, amikor a házban kialudt a villany! Elnémultak a rádiók, tévék, háztartási gépek, de még a lakáscsengők is! Hogy futkostunk, keresgéltünk egy kicsi, csonk gyertyát, hogy fény legyen.

Nos, az országban, egymásnak és egymásért dolgozunk. A kenyérgyár kenyeret készít, a posta a híreket hozza, a buszvezető szállítja az utasokat, a metróépítő készíti a jövő közlekedésének vonalát. A gazdaságok tejet termelnek, vajat csomagolnak, konzerveket készítenek. A segítség a határokon is átnyújtja kezét.

Együtt, egymásért dolgozunk!

És nemcsak a felnőttek. Nektek, kisdobosoknak is az idei úttörőévben „Együtt — egymásért" elnevezésű mozgalom indul. A szokásos módon, jelentkezési lappal jelentkeztek erre. Tervezzetek, mit szeretnétek csinálni? Ötletládába gyűjtsétek a kívánságokat, javaslatokat. Önállóan, öntevékenyen javasoljatok. A Kisdobos zsebkönyvet sokat lapozzátok majd ebben az időben, írjátok be gondosan feladataitokat, vállalásaitokat, s a próbateljesítéseket is ebben igazolják nektek. Hamarosan úttörőtanácskozások kezdődnek — úttörőparlament a hivatalos neve ennek. Előbb a csapatokban, majd lakóhelyeteken, a járásban, a megyében lesznek. Olyasmit javasoljatok, ami közérdekű ügy. Lehet ez járdaépítés társadalmi munkával csakúgy, mint egy rozoga mosókonyha helyrehozása, hogy egyik vagy másik őrsnek, rajnak legyen saját kis otthona.

Úgy tartja a mondás, hogy a szívesen végzett munka könnyebben megy. Ha együttesen dolgoztok, daloljatok mindig. Már most megjegyzem, hogy a Művészet vándorútján elnevezésű játékot figyeljétek! Érdekesnek ígérkezik nagyon!

Higgyétek el, a munka is lehet játékos! A faültetés, ligettelepítés, házak előtti kis utcakertek gondozása örömet szerző, kedves-figyelmes, kisdoboshoz illő munka. S ha nagymamák, nagypapák lesztek — csak ne mosolyogjatok most ezen —, bizony, szívesen visszaemlékeztek a susogó nyárfák alatt, hogy amikor ti voltatok gyerekek, akkor ezt a ligetet, amazt a fát ti — te meg a pajtásaid telepítették. S meglehet, a lombok susogásában rátok köszön a szép, napsugaras gyermekkorotok!

Nos, a napsugárról jut eszembe — legyen ebben az évben is napsugár minden kisdobos! Szerezzen örömöt, melegítsen, úgy, ahogy a sugarak teszik!

Előre — kéz a kézben együtt —, egymásért!

Joó Katalin

EGYMÁSÉRT!

ducokkal együtt elsők lettünk. Mikor beértünk a nagy erdőbe, már a paprikás is készen volt, amit a nyolcadikos szakácsok főztek. Nagyon finom volt — hisz azzal is első helyezést értek el! Amikor hazaértünk, kicsit pihentünk, és siettünk vissza az esti tábortűzhöz. Sokat énekeltünk, sok csatakiáltást mondtunk. Felejthetetlen nap volt. **Szitó Éva** 4/b kisdobos rajtitkár, 6630 Mindszent, Lenin út 72—76. 2064. Dózsa György úttörőcsapat.

Segíteni jöttünk!

A kukoricánkat szombaton törtük le. Vasárnap reggeltől estig fosztottuk, de a kukoricának egyharmada lett kész. Hétfőn még korábban kezdtünk a fosztáshoz, hogy keddre minél kevesebb maradjon belőle. Szolgálati lakásban lakunk, mellette két tanterem van. A tanulók reggel gyülekeztek már, de nem jöttek oda hozzánk. Az első szünetben rövid ideig voltak az udvaron. Tíz óra előtt, a nagy szünetben megrohamoztak bennünket:

— Segíteni jöttünk!

— Piszkosak lesztek! — mondtam.

Nem tágítottak.

Mind megfosztották a kukoricát.

— Ennyire szeretjük az igazgató bácsiékat! — mondták többen is.

Szeretném, ha sokan olvasnák azt, mit tettek ezek a kedves gyerekek. Igazán csak mi tudjuk, mi érezzük, mit jelentett és jelent ez nekünk... **Roszik János** nyugalmazott igazgató tanító, 5540. Szarvas, Dózsa György út 56.

…da Győző rajza

Hipp-hopp, itt vagyok!

Hipp-hopp, ott legyek, ahol akarok! — mondtam láthatatlanná tevő varázsköpenyemnek és hétmérföldes csizmámnak egy szép őszi reggelen.

— Hova parancsolod, kis gazdánk? — kérdezték egyszerre.

— Hát? Merre hát? Hegyen át, dombon át, keressünk egy iskolát!

Ahogy kimondtam, már repültünk is. Alattunk sorra elmaradtak Meseország csodás tájai, a varázsköpeny még magasabbra emelt, csak a végtelen nagy hómezőket, fehér és szürke hódombokat láttam.

— Az ott lent, biztosan az üveghegy! — kiáltottam.

— Látszik, gazdám, hogy fiatal vagy még. Ezek felhők. Olyan magasan röpülünk, hogy a felhők fölébe érünk. Jól kapaszkodj, lejjebb szállunk, átrepülünk a felhőkön! — Egy szempillantásra eltűnt minden, a nap is, semmit sem láttam, csak a szél zúgott. Aztán megláttam a kis városkát, annak is közepén egy emeletes házat, ablakában zászlók, kertjében virágok, udvarán gyerekek. Fehér blúzban, kék és piros nyakkendőben.

— Te vagy az új fiú? — kérdezte a tanító néni. — Szép új iskolaköpenyed van. A csizmáidat máskor hagyd kinn a folyosón, nálunk az a szokás, hogy a tantermekben és a tornateremben papucsban, szobacipőben járnak a tanulók.

— Én a csizmám, azt nem adom! Felséges király atyámtól örököltem! — toppantottam.

— No eredj csak, fiacskám, állj be gyorsan a sorba!

Mi tagadás, nem örültem a fogadtatásnak. Odakullogtam a sor végére.

— Honnan jöttél? Hogy hívnak? Mi a neved?

— Meseországból. Ott jártam az elsőt.

— Mese-misi, mese-misi… kezdte rá a csúfolódást mindjárt egy nagyhangú túlkoros.

— Pszt! Az igazgató bácsi beszélni fog, kezdődik az ünnepély — nézett hátra egy szigorú tekintetű fekete hajú kislány a sor elejéről.

De én akkor még ügyet sem vetettem a kis fekete hajú sorelsőre, összeszedtem bátorságomat, dacosan belecsaptam a túlkoros tenyerébe.

— Ó, bocsánat. Majd elfelejtkeztem a bemutatkozásról. Vitéz János második osztályos tanuló, mesebeli kisdobos vagyok!

— Hűha! — mondta mindenki a sor végén, és eltátotta a száját. Eltátotta az igazgató bácsi is, de ő nem a csodálkozástól, hanem mert elkezdte az ünnepi beszédet.

Kedves Coffi! Biztosan csodálkozol, hogy most nem Paprika ír neked, hanem én, Pocak. Az a helyzet, hogy Paprikából török basa lett, csak nem a fején hordja a turbánt, hanem a karján. Szóval eltörött a jobb karja. Azóta irtó jó dolga van. Először is nem kell tornáznia. Azután valaki mindig viszi a

táskáját. Szünetben meg a lányok etetik, itatják. Én írok a füzetébe, és én írok neked is, amíg meg nem

gyógyul. Itt nálunk nagy az izgalom: ŐRSI OLIMPIÁT rendezünk. Már ki is találtunk egy csomó vicces versenyszámot. Most búcsúzom. Szia, hamar válaszolj! Pocak

Kedves Pocak! Nagyon örültem a levelednek, csak az szomorított el, hogy Paprikának baja esett. Ne gondold, hogy „irtó jó dolga" van. Rendesek vagytok, hogy segítitek őt, de mit fog csinálni például az Őrsi Olimpián? Mindenből kimarad, csak ül és néz... Ne irigyeld őt, Pocak! Azt üzenem neki, gyógyuljon meg hamar! Szervusztok, írjatok Coffinak

Coffi, igazán jó ötletet adtál! Az Őrsi Olimpián Paprika valóban „csak ül és néz" majd, de nem mint néző! Őt választottuk meg versenybírónak. Pontozni ugyanis balkézzel is lehet, igaz? Legközelebb megírom, hogyan sikerült a verseny. Üdvözölnek barátaid

P + P

Marék Veronika munkája

Dobra verjük

Egymásra lelt kisdobosok. Az egri Hámán Kató Úttörőház az idei év októberében is megrendezi Gárdonyi Géza emlékének tiszteletére a vers-, próza- és mesemondó versenyt. Törekvésük, hogy a kisdobosok maguk válasszák ki kedvenc versüket, novellájukat vagy éppen meséjüket. Legjobban szívükhöz nőtt könyveiket is magukkal vihetik a rendezvényre.

A versenyek és vetélkedők korában is tudott újítani az úttörőház. Már az elmúlt tanévben sem csak egyszer gyűjtötte össze az irodalomkedvelő kisdobosokat. A rendezvényt nem csupán alkalomnak tekintette a bemutatkozásra, hanem módot adott a megye kisdobosainak összebarátkozására is. A legérdeklődőbb pajtásokat decemberben is vendégül látta a ház. Ez volt a Verskedvelő kisdobosok találkozója. Majd ennek sikerén felbuzdulva a tavaszi szünetben újabb találkozót rendezett Tarkabarka mesék, versek címmel.

Az idén tehát ismét találkozhatnak a Heves megyei irodalombarátok versenyen és azon kívül is, még a tavalyinál is gyakrabban. A találkozók időpontjáról az úttörőházban tájékozódhattok.

Munkátok nélkül elvesznének. Tavaly ősszel háromszáz kilogramm szelídgesztenyét gyűjtöttek a zalakarosi kisdobosok, de ők gyűjtik az erdészetnek a hársfamagot is. Az idén szintén számíthat rájuk az erdészet, amelynek gondja már csak a szállítás.

Ugye, ti is követitek a példát? Ahol lehet, gyűjtsétek össze a szelídgesztenyét, a gyógynövényeket, a vas-, papír- és textilhulladékot. Így közvetlenül részt vehettek országépítő munkánkban. Segítségetekkel visszajut gazdaságunk vérkeringésébe mindaz az érték, amely munkátok nélkül veszendőbe menne. Munkátokkal vegyetek részt abban a nagy hasznosanyaggyűjtési akcióban, amelyet minden esztendőben sikeresen hajtanak végre kisdobosok, úttörők és a KISZ fiataljai.

Gyakorlatok. A nyári emlékek közé minden bizonnyal bekeveredik Egerszalókon a legutóbbi gyermeknap számtalan mulatságos emléke. Mert Egerszalókon hagyomány, hogy a gyermeknapon avatják kisdobossá a mozgalom legifjabbjait, s ezt az eseményt egésznapos programmal ünneplik. A sporteseményeken kívül e napon nem marad el a zsákba ugrás, a karikázás és a lisztfújás (tányérokból kell kifújni a lisztet) mókás versenye sem. Megrendezik a hagyományos, de örökké népszerű lepényevő versenyt is.

Igaz, soká lesz még a következő gyermeknap. Ha azonban szívesen követnétek az egerszalókiak példáját, nem árt olykor gyakorolni a versenyszámokat. Akár egy-egy nehezebb fajsúlyú őrsi vagy rajfoglalkozás után!

Kisdobosok, őrsi zászlóval. Mellékletünket saját őrsi zászlótokkal készítsétek el. A két figurát fejüknél és karjuknál hajlítsátok félbe, a karokat összeragasztás után dugjátok az ing közé. A karikával jelölt helyen dugjatok át iratkapcsokat, így a karokat mozgatni tudjátok. A zászlótartó dobogójának éleit a szaggatott vonalak mentén hajtogassátok, a pettyes szélek bekenése után a C jelű oldalával ragasszátok a zöld lapra. A + jelölt részre dugjatok hurkapálcát, ennek a végére helyezzétek le a sárga ábrát, a zászló zsinórtartóját, persze összeragasztva. Az őrsi zászlót a rajzról leolvasható módon csomózzátok fel, és a végét a két kisdobos keze fején húzzátok át.

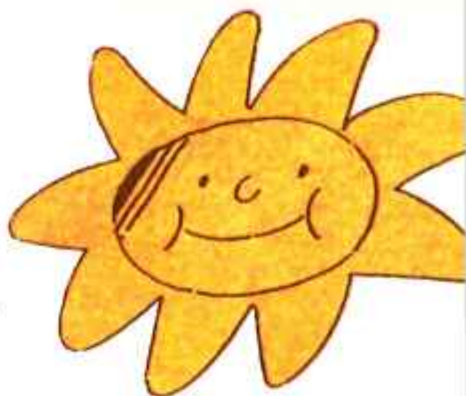
Huszonkét mini mese

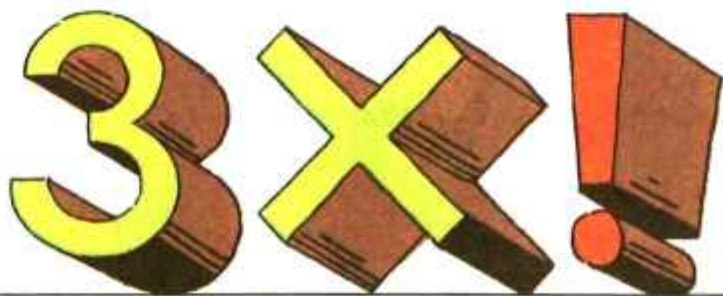

Huszonkét mini mese és egy felhívás. Közhírré tesszük, hogy megjelentek egy szép nagy könyvben Nagy Katalin mini meséi. Összesen 22. Közülük többet a Kisdobosban is olvashattatok már.

A könyv elején egy pályázati felhívás áll kisdobosok és úttörők számára. Pályázni lehet olyan 2—3 füzetoldalt meg nem haladó, érdekes, szépen megírt történettel, amely veletek esett meg a különböző kisdobos-foglalkozásokon vagy más alkalmakkor. A pályamunkákat 1977. január 10-ig kell beküldeni a következő címre: 1387 Budapest, Magyar Úttörők Szövetsége, Pf 102. A borítékra írjátok rá: Mini mese pályázat. A pályaműhöz mellékelni kell: a pályázó nevét, életkorát, úttörőcsapatának és iskolájának nevét és címét. Minden pályázó emléklapot kap, a legjobban sikerült pályamunkák szerzői tárgyjutalomban, jutalomtáborozásban részesülnek. Az eredményhirdetés a következő gyermeknapon lesz.

Továbbra is várjuk a „napsugaras" beszámolókat! A napsugár köztudott módon melegít, vidámságot, örömöt szerez. Kiadtuk a jelszót: legyen minden kisdobos ilyen örömszerző napsugár — az együtt — egymásért mozgalom jegyében! Beszámolóitokat várjuk minden hónap huszadikáig folyamatosan. A borítékra rajzoljatok egy napsugarat! A legötletesebb írásokat közöljük lapunkban, mint követendő példát — ezenkívül az is lehet, hogy azt az egyént, őrsöt, rajt vagy csapatot, ahonnan a legérdekesebb híradást kapjuk —, személyesen meglátogatja szerkesztőségünk!

Vida Győző

Tudjuk, sok pajtás töltötte külföldön, főleg a szomszédos országokban a nyarat, sok minden érdekes dolgot látott, tapasztalt. Kérjük ezeket a pajtásokat, írják és rajzolják le élményeiket. A legügyesebb beszámolókat közöljük lapunkban és jutalmazzuk!

Rajzpályázat következik! 25 féle téma között választhattok! Negyedíves rajzlapon, jó erős színekkel készítsétek a rajzokat! Egyéni és őrs által közösen készített munkákat is küldhettek! Határidő: október 31. A következő témákból választhattok:
1. Így élek én. 2. A barátom, vagy barátnőm és én.
3. Szabad időben, pajtásaimmal. 4. Szabad időmben szüleimmel.
5. Három kívánságom. 6. Édesanyám vagy édesapám munkahelyén jártam. 7. Testvéreim, rokonaim.
8. Iskolai ünnepségen. 9. Ezt csináljuk a kisdobos foglalkozáson.
10. Mi szeretnék lenni? 11. Ilyen volt az én nyaram.
12. Így élek majd, ha felnövök. 13. Cirkuszban voltam.
14. Vendégünk volt. 15. Legkedvesebb játékom. 16. Egy álmom.
17. Halam, madaram, kutyám, macskám — állatom van!
18. Egy történetet olvastam a KISDOBOS-ban. Így képzeltem el. (Jelöld meg, hogy melyik számban, és mi volt a történet címe!)
19. Ha nekem egy repülőszőnyegem lenne! 20. Ilyennek képzelem a Kisdobos lap szerkesztőségét! 21. Egy évszak és annak szépségei. 22. Az én példaképem. 23. Egy felejthetetlen napom! 24. Barkácsoltam (vajon mit?) 25. Az én járművem (roller, kerékpár, vagy gyalogos közlekedés).

A pontos címet, nevet írjátok fel a rajzra, és azt is, milyen őrsnek vagytok a tagjai.

Ti is kaphattok belőle

Feljegyezte J

A szobában tizenhárom gyerek teszi a dolgát. Komoly ábrázattal, munkája fontosságának tudatában. Bognár Tibor vasal, Hegedüs Gábor pedig hajtogatja a ropogós, sima vászontörülközőket, terítőket. Pintér Ágota ruháskosárból szedi elő a vasalátlant. A kosár tele. Tibort Pánker Márta váltja fel a vasalásban. Úgy látom, ma nemcsak a vasaló, de a fogója sem hűl ki egész délután!

A többiek — fiúk és lányok — egyenként ellenőrzik a terítőket, törülközőket, nem akad-e rajtuk varrni való.

— Kié ez a sok holmi? — fordulok Soponyai Józsefnéhoz, a társaság egyetlen felnőtt tagjához.

— Az úttörőházé. Mi tartjuk rendben őket, rendszeresen, szakköri foglalkozásokon. A múlt héten mostunk, ma a javítás, vasalás van soron.

— Nem unják a gyerekek? Hiszen még csak kisdobosok, s a házimunka fárasztó.

— Dehogy. Eddig még minden szeptemberben nagy volt a túljelentkezés. Az idén úgy tervezem, hogy két részre osztjuk az új jelentkezőket. Mert egy csoportban legfeljebb tucatnyi kisdobos dolgozhat úgy, hogy munkáját, mozdulatait irányítani tudjam.

— Mi lesz a gyerekek dolga az idén?

— A mosáson, vasaláson, javításon kívül főzünk, takarítunk és ápoljuk az úttörőház virágait.

— A változatosság magyarázza az ügyes kezek szakkör híres népszerűségét?

— Talán inkább az eredményesség. A kisdobosoknak önbizalmat ad, ha sikerült elvégezniük valamit, amit otthon általában nem bíznak rájuk. És még egy: látják foglalatoskodásuk hasznát. A virágcserepekben vidámzöld növények virulnak, a mosdókban tiszták, simák a törülközők. Amit főzünk, azt pedig meg is esszük nyomban, együtt jóízűen, vagy rendezvényeken másokat vendégelünk meg vele.

A nagykanizsai kisdobosok a szakkörben tanultakat otthon is kipróbálják. Bezsebelik érte szüleik dicséretét, de egy-egy csodálkozó, elismerő pillantással is elégedettek. Ti is megkaphatjátok, ha segíttek otthon! Ha pedig nem érzitek magatokat eléggé ügyeseknek, rajta, kérjétek meg tanárotokat, segítsen ügyes kezek szakkört szervezni úttörőházatokban, iskolátokban!

Üssetek hát ti is két legyet egy csapásra! Környezetetek szép, gondozott lesz, ti pedig megismeritek a munka örömét.

A noszvaji kisdobosok mesélték

Horváth Mária rajza

Józsa Teréz

Most már csak nevetünk tavalyi önmagunkon. Könnyű nekünk, mondták a kicsik, hiszen mi már harmadikos kisdobosok vagyunk, ők meg csak elsősök, és fogalmuk sincs arról, miféle dolog is kisdobosnak lenni. Először is valóban semmi ördöngösséget nem kívánnak tőlünk, ráadásul csodás hancúrozásokban van részünk. És hogy, hogy nem, minden munkát el tudunk végezni jókedvvel, amit csak ránk bíznak. Sőt, mi magunk is találunk tennivalót.

Egyáltalán nem volt ez így még tavaly, pedig akkor már másodikosok voltunk és kisdobosok. Ráadásul azt hittük, tudjuk, hogy ez mit jelent. Úgy ültünk az őrsi foglalkozásokon, mint bármelyik órán, hátra tett kézzel. Untuk a dolgot, feszengtünk, alig vártuk, hogy vége legyen az egésznek. Eszünkbe se jutott, hogy másképp is csinálhatnánk.

És akkor jött a Tenkes kapitánya, azaz jaj, mit mondok, egy lány a hatodikból. Azt mondta, ezután ő lesz az őrsvezető, reméli, hamar megbarátkozunk. Aztán csak nézett, amikor vigyázzba álltunk, jelentettünk, majd meg ültünk, mint akik karót nyeltek. A csodálkozás kiült az arcára, mi büszkén mosolyogtunk. Erre ő elnevette magát és így szólt: végre, emberi külsőt öltöttünk. Ezen-e, vagy máson, néhány perc múlva jóízűen nevettünk valamennyien, és akkor új őrsvezetőnk azt javasolta, tekintsük ezt a nevetést kölcsönös bemutatkozásnak. Mintha csak abban a pillanatban találkoztunk volna. A jókedv fontos, a többit pedig együtt megtesszük majd, csak úgy, könnyedén, menet közben. Aztán megkérdezte, mit játsszunk?

Szó, ami szó, igazi őrs vagyunk. De a kicsiknek is könnyű. Nem azért, mert ők okosabbak nálunk, hanem, mert elhatároztuk, mi is segítünk a nálunk kisebbeknek. Patronáljuk őket. Azt akarjuk, hogy rájöjjenek a dolog ízére. A kisdobosság remek voltára. Hogy együtt érezzék jól magukat, akár munkájuk akad, akár játszanak. Mert okos beosztással erre is, arra is futja az időből.

Vasvári Kinga 2. osztályos kisdobos rajza.
1111 Budapest, Egri József úti általános iskola

Postafiók 100

Legkedvesebb levelem szeptemberben. „Kedves Űr Kata! Nagyon örültem annak, hogy levelem «legkedvesebb» volt számodra februárban. De még jobban örülök annak, ami azóta bekövetkezett. Rengeteg levelet kapok kisdobosoktól, őrsöktől, őrsvezetőktől. Nagyon jó érzés, hogy bizalommal fordulnak hozzám, és én segíthetek ötletekkel, tanácsokkal. Akik meg levelezőpajtást keresnek, azoknak elküldöm egymás címét. Szinte én is «kis Űr Kata» lettem. Csak én nem tudom eldönteni, melyik a legkedvesebb levelem. Egyformán kedves valamennyi. Köszönöm, hogy segítettél hozzájutni ennyi aranyos kisdoboshoz.

Keszler Terézia
(frissen érettségizett, régi kisdobos)
7695 Mecseknádasd, Rákóczi út 15."

Felnőttek — a gyerekért. Biztosan sok ilyen kedves — lelkes ifi él és dolgozik más kisdobosokkal is, mint Keszler Terike. Írjatok róluk, gyerekek! De örülnék az ifik levelének is, ha arról tájékoztatnának, hogyan látják ők a kisdobosokat!

Az elmúlt hetekben sok olyan levelet kaptam, amelyek felnőttekről szólnak. Kettős az öröm: egyik, hogy a felnőttek így szeretik, segítik a kisdobosokat, a másik: hogy a kisdobosok észreveszik, méltányolják ezt.

Az előszállási kisdobosoktól — negyedikesek — egyszerre öt levelet kaptam. Egy mondat mind az ötben szerepel: „A kisdobosszoba fogasát Szabó Lacika apukája készítette számunkra" — írja Német Éva, Benczik Éva, Koskai László, Kiss Ildikó, és maga Szabó Lacika.

Vereczki Edit (4471 Gávavencsellő, Lónyai út 2.) azt meséli, hogy rajuk nagy barátságban él a KTSZ dolgozóival. Legutóbb sok szép bőrhulladékot kaptak tőlük játékhoz, kézimunkához; ők meg segítenek a felnőttek klubszobájának díszítésében. (Esetleg a bőrből készített képekkel, kézimunkákkal is?)

Hasonló élményről számol be Kathi Zsuzsa (1420 Hajdúböszörmény, Vörösmarty út 7.). Ők a Textilfeldolgozó Vállalatnál és a Cipész KTSZ-nél jártak, és kaptak egy nagy halom hulladékanyagot. Kíváncsi vagyok, mit készítettek belőle? Egy „mintapéldányt" küldhetnétek nekem, hogy megmutassuk más kisdobosoknak is.

„Köszönet a felnőtteknek" — így kezdi levelét Dorcsi Gabriella harmadikos, a Napsugár őrs tagja (7500 Nagyatád, Általános Iskola). A városszéli erdőben remek kis tanyát készítettek a felnőttek a gyerekeknek. Van ott mászóka, hinta, csúszda, favonat. El tudom-e képzelni, mennyit lehet ott játszani?! — kérdi tőlem Gabi. Igen, de azért szeretném, ha újra írnál róla!

Kveck Andrea kisdobos (3980 Sátoraljaújhely 6, Bercsényi u. 5.) arról a nagy élményről tájékoztat, hogy környezet órán ellátogattak a vasipari KTSZ-be. Nemcsak elmagyarázták nekik, hogy melyik gép mire való, hanem megengedték, hogy — a felügyeletükkel persze — kipróbálják a vasfűrészt, és meghúzzanak az excenter nevű gépen egy-két kart, amitől az ujjnyi vastag vasrúd úgy meggörbült, hogy az szinte csoda!

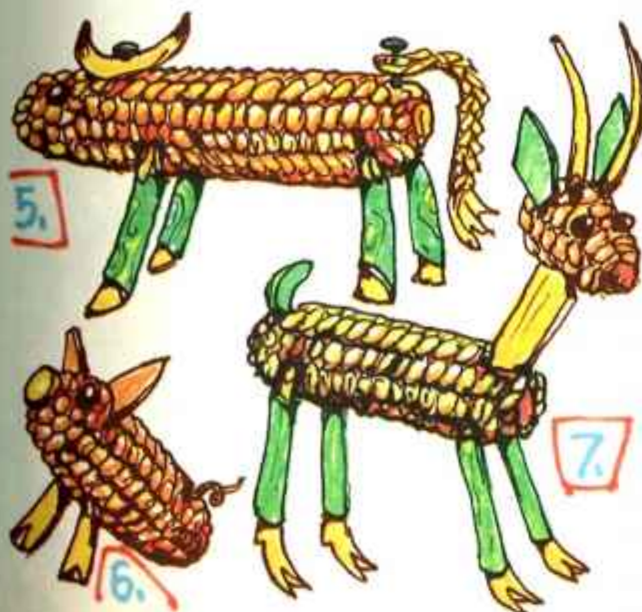
Űr Kata

Ferkai Loránt: **Csuhéból, csutkából**

A csöves kukoricát borító hüvelylevelekből, a „csuhé"-ból sok mindent készíthetsz. Hagyd néhány napig szikkadni, majd tégy keresztbe egy nagyobb és egy kis levelet (1.), s visszahajtva, csuhéból hasított szalaggal kösd őket át. Lovacska feje lesz ez, a mellső lábakkal együtt. A nyakrészt három szalaggal kösd át, ez a sörény, majd egy hosszú levél odafogásával alakítsd ki a törzset, hátsó lábakat (2.), majd a farokszálak beillesztése után körülcsavargatással alkosd meg a végleges formát (3.). Befoghatod a lovacskát gyufásdoboz kocsi elé, vagy csuhéból font zsinóron könyvjelzőnek használhatod. Rafiából ugyanígy készíthetsz lovat, zsiráfot (4.).

Kukoricacsutkából, vagy ép, szemeskukorica csőből ökröt (5.), malacot (6.), vagy kecskét (7.) csinálhatsz. A lábak és szarvak megfaragott végű ágacskák, fülek fakéregdarabok. Helyükre tűzésük előtt egy-két kukoricaszemet késheggyel emelj ki a helyéről. Drótvázas (8.) csuhébabát sem nehéz készíteni. A csuhédarabokkal kellőképpen megvastagított és körültekert, bepólyázott végtagokat és törzset igyekezz formásra alakítani; a törzs vastagabb legyen, a fej pedig gömbölyű, és szép sima darabbal borított. A nyaknál jól húzd össze és kötözd körül erősen. Cérnát és ollót is használhatsz. Az öltözék: középen behasított csuhélevél a fejen áthúzva az ing, deréknál kösd körül és vágd le szoknyaszerűen. A többit a 9. rajzról leolvashatod, de magad is tervezhetsz más ruhadarabokat.

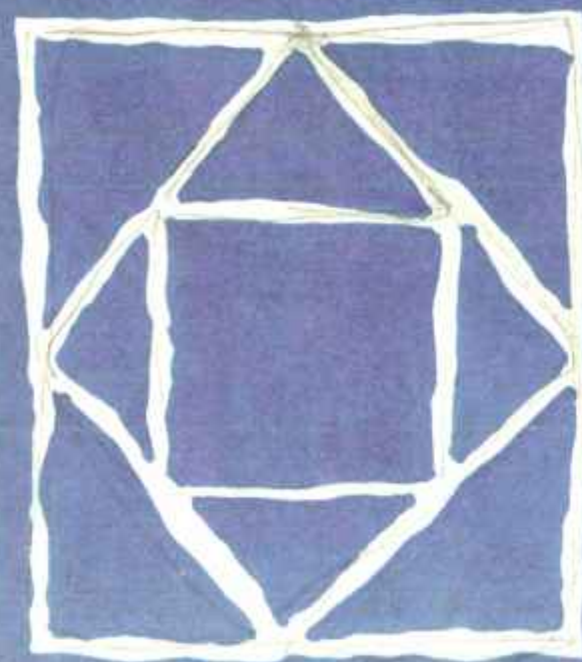
Szeptemberi fejtörő

Gyufaszámtan

Gyufából kiraktunk egy egyenlőséget. Egy gyufát tégy máshová úgy, hogy az egyenlőség igaz maradjon. (Kétféle megoldás van!)

Rajzold meg egy vonallal

1	2	3		4	5	6	7
8				9			
10			11		12		
	13			14		15	
16		17			18		
19	20		21			22	
23		24		25			26
27							

Keresztrejtvény. Vízszintes: 1. és folytatólag 27. Ennek része az úttörőszervezet. 8. Őszi gyümölcs. 9. Biztosít valamiről. 10. Csak magával törődik. 12. Énekes madár vége! 13. Enyhe megrovás. 15. E. D. 17. Nekem, neked, ... 19. Énekhang. 21. A villanykörtét fedi. 23. Mutatószó. 25. Kutyafajta.

Függőleges: 1. Gyorsan múlik. 2. Északi nép. 3. Nem részeg. 4. Téli sporteszköz. 5. Becézett lánynév. 6. Torok része. 7. Hivatali helyiség. 11. Fordított fiúnév. 14. Névelővel ivóedény. 16. Éjjel látjuk. 18. ...-pirul. 20. Az államnak fizetjük. 22. Névelővel háziállat. 24. Névelő. 26. Mutatószó.

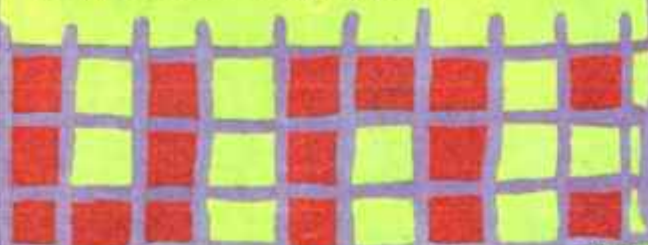
Beküldendő a vízszintes 1. és 27.

Mi a nevünk?

Összerakó

Négyzetrácsos papírból vágd ki a piros darabokat és állíts össze belőlük egy négyzetet.

Itt a szám! Hol a pont? Tíz hónapon át az elmúlt évben megfejtettétek matematikai rejtvényünket. A havi részmegfejtéseket egyvégtében küldtétek el. Ez a megfejtés az Úttörőszövetség jelmondata: A DOLGOZÓ NÉPÉRT A HAZÁÉRT ELŐRE RENDÜLETLENÜL! A jó megfejtést beküldők könyvjutalmat kaptak.

Rejtvényfejtők, figyelem! A megfejtéseket gyűjtsétek össze, és háromhavonta küldjétek el szerkesztőségünkbe. Novemberi számunkban majd rendkívüli közleményben ismertetjük a további teendőket!

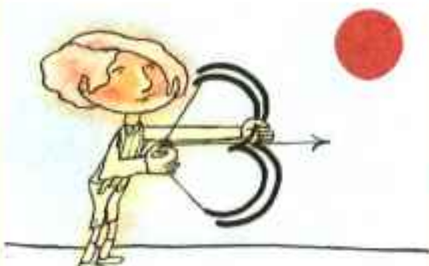

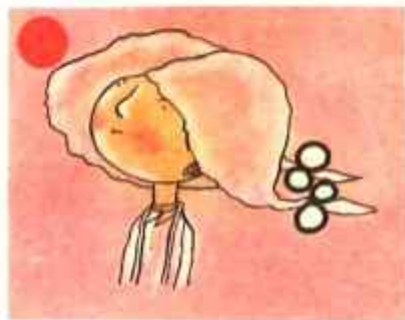

Dallos Jenő: Humoros számok

kisdobos

A Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja XXV. évf. 7. sz.
Szerkesztő: Kelemen Sándor

Levélcím: Kisdobos szerkesztősége, 1502 Budapest, Postafiók 100. Telefon: 664-373
Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Dr. Petrus György
Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely postahivatalnál, a kézbesítőknél, a Posta hírlapüzleteiben
és a Posta Központi Hírlapirodánál (KHI) 1900 Budapest V., József nádor tér 1. Közvetlenül
vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96162 pénzforgalmi jelzőszámlára.
Megjelenik évenként tíz alkalommal.
Előfizetési díj 1 évre 40,— Ft, I. félévre 24,— Ft, II. félévre 16,— Ft, negyedéves előfizetés nincs.
Készült a Kossuth Nyomdában. 76.0712. Felelős vezető: Monori István vezérigazgató
INDEX: 25.442
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.
A címoldal Rieger Anna kisdobos munkája
1111. Budapest, Egry József úti általános iskola.
A hátsó címlapot Görög Júlia rajzolta

Ára: 4,— Ft

